

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Leto XXXI. - Štev. 10

TRST - 8. junija 1979

200 lir

ZA EVROPO MIRU IN MEDNARODNEGA SODELOVANJA - GLASUJ KOMUNISTE

V nedeljo je na vrsti Evropa. In obnem Italija, kajti za stranke in volilce lahko predstavljajo nedeljske evropske volitve "popravni izpit". Šele potem bomo namreč vedeli, kakšna bodo poslej politična razmerja in kakšno vlado bomo imeli v Italiji.

Predvsem pa Evropa. Točneje: Zahodna Evropa, kajti prav je povedal papež na Poljskem, ko je opozoril, da sestavlja našo celino tudi veliki slovanski svet do Visle in Urala.

Tokrat bomo glasovali za evropski parlament deveterice. Italija bo razpolagala z 81 poslanci. Od volilnega izida bo odvisno, ali bo Italija še dalje zgolj privešek bogatejših severnih držav, predvsem Nemcev, ali pa glasnik interesov Sredozemlja, povezave z vzhodnimi sosedmi in Jugoslavijo. Od nedeljskega izida bo odvisno tudi, ali bo prevladala Evropa velikih multinacionalnih družb, ali pa Evropa delovnih ljudi, med katere moramo prišteti tudi stotisoče izseljencev. Med temi so tudi tisoči naših rojakov iz Beneške Slovenije. Zaponimo si, da moramo glasovati tudi zanje!

V nedeljo se moramo tudi vprašati, ali bomo pripomogli k napredni ali konzervativni Evropi. Za naprednejšo Evropo, ki naj razvija politiko miru in mednarodnega sodelovanja, je potreben glas za komuniste.

Rekli vam bodo, da imajo v Evropi večino socialdemokrati. Bo že res, toda vedeti moramo, da prav voditelji evropske socialne demokracije računajo na uveljavitev evrokomunistov, ker vedo, da predstavljajo trdno jamstvo konstruktivnega dialoga. Končno bomo v edeljo glasovali tudi za Evropo, v kateri naj se uveljavijo pravice narodnih manjšin. Evrokomunisti (in torej KPI) zagovarjajo pravice vseh evropskih narodnosti, v Italiji pa se KPI dosledno zavzema za pravice Slovencev. V Trstu je zaradi te doslednosti doživela tudi srditi napad vseh šovinistov.

Prepričani smo, da ne morejo zagovarjati pravic narodnih manjšin priveski francoskega golizma, kakor "Union Valdotaïne" ali priveski bavarskega medveda, Franza Josefa Straussa, kakor SVP ali tridentiska PPTT. Da o "melonih" sploh ne govorimo, saj niso zaradi svojega šovinizma in lokalpatriotske zaprtosti sploh še prestali "evropskega izpita".

Slovenci in Slovenke! V nedeljo ne pozabimo, da je naša prihodnost v Evropi

delovnih ljudi, Evropi miru in mednarodnega sodelovanja! Ne pozabimo, da bo naš glas močnejši, ker ga bo prenašala KPI, katero danes v Evropi (in tudi preko oceana ali na vzhodu) vsi poslušajo! Glasujte torej za liste KPI in oddajte svoj preferenčni glas slovenskemu kandidatu, predstavniku najbolj ogroženega dela naše skupnosti - Benečanu prof. Pavlu Petričiču.

Stojan Spetič

Ocena izida nedeljskih političnih volitev

KPI je zdržala, kljub napadom

Volilni izidi so znani. Vsakdo si jih lahko prebere in iz osnovnih številčnih podatkov izlušči svoje mnenje.

Zato bomo na tem mestu skušali predvsem analizirati politični pomen nedeljskega glasovanja in odgovoriti na temeljno vprašanje: kaj pa sedaj?

Vprašati se moramo najprej, zakaj smo šli na volišča. Mnogi so na to že pozabili, vendar se je to zgodilo zaradi globoke preusmeritve v politiki krščanske demokracije in njenih laičnih zaveznic. Tri leta trajajočo "narodno solidarnost" so te politične sile neodgovorno izkoristile za svoje politične račune, za svoje strankarske koristi, ne pa za reševanje glavnih italijanskih družbenih in gospodarskih problemov. Nasprotno, s temi problemi se bodo morale sedaj soočiti v najbrž še težavnejših okoliščinah.

Vsi, predvsem pa demokristjani, so pred volitvami modrovali tako-le: komuniste smo prisilili, da so pomagali reševati potaplajočo se barko. Pri tem so se utrudili, morda izčrpali, predvsem pa kompromitirali. Zato je napočil čas, ko jim bomo zadali smrtni udarec na volitvah. KD je računala na veliko napredovanje. Pravili so, da bo zrasla najmanj do 42 ali celo 43%. Podobno so računali tudi voditelji PSI, ki so se pred volitvami že kregali z demokristjani za predsedstvo nove vlade. Vsi pa so soglasno (z rahlimi različicami) odklanjali zahtevo KPI po vstopu v vlado.

Volilni izid ni dal prav, ne enim, ne drugim. KPI je zdržala koncentrični pritisk in vsestranske napade, ki jih je bila deležna z desne in leve. Zdržala je, čeprav z manjšimi izgubami, ter ohranila tako parlamentarno, politično in družbeno moč, da bodo morali tudi v bodoče vsi voditi račune z njo.

Demokristjani so se s predv. leno volilno zmago obrisali pod nosom in ostali na starem. Ponekod so celo zmanjšali svoj volilni vpliv. Socialisti prav tako. Rahel napredek, ki so ga zabeležili, je zelo daleč od tistega, ki ga je predvideval Bettino Craxi. Sedaj se lahko zadovolji le s tem, da bo PSI pravi jeziček na tehtnici novih politično-parlamentarnih razmerij v Italiji.

Poglavje zase predstavljajo radikalci, ki so potrojili svoje glasove in pridobili zaupanje dela mladih volilcev in tistih "novih volilcev KPI", ki so nas leta 1976 podprli zgolj emocionalno in površno. Radikalci so pri svoji volilni kampanji brenkali na vse strune, od skrajno desničarskih do skrajno levičarskih tem. Sedaj pa bodo morali v parlamentu pokazati, kako bodo svoje obveze uskadili z vsakodnevnimi potrebami italijanske družbe. Pred volitvami so trdili, da nimajo programa, sedaj pa si ga bodo morali omisliti. Na tej osnovi jih bomo v bodoče ocenjevali, ne pa po tem, kam se bodo usedli.

Razmeroma presenetljiv je podatek za socialdemokrate in liberalce. Očitno je, da so jim volilci dajali svoje glasove zato, ker jih niso hoteli dati KD. Tja je šel tudi marsikateri glas, na katerega je računal Craxi. Zato bržkone velja prvi komentar nekega voditelja PSI, ki je izjavil: "Mi smo tresli drevo, hruške pa pobirajo drugi".

In kaj sedaj? Družbeno gospodarska kriza ni nič manj zaskrbljujoča kot pred dvema mesecema. Teroristi, ki so sicer utihnili takoj po volitvah, še vedno ogrožajo demokratični sistem. Skratka, pred političnimi silami stoje nerešeni problemi in z njimi se bo treba spoprijeti. Vsi, seveda, govorijo samo o "formulah", ka-

kor da bi šlo za računske ključne delitve oblasti.

KPI je jasno povedala svoj predlog, ki ga ni spremenila. "Ali v vlado demokratične enotnosti, ali pa v opozicijo!" To ni grožnja, pač pa sad spoznanja, da je za reševanje vseh nakopičenih problemov potrebno veliko odgovornosti, potrpežljivosti in podpora delavskega razreda. Naj govorijo karkoli, delavski razred še vedno najbolje prestavlja komunisti.

Če vlade demokratične enotnosti, v kateri naj sodelujeta na enakopravni osnovi tudi obe delavski stranki, KPI in PSI, nočejo sestaviti, naj kar poskusijo druge formule. Centristična vlada, kakor jo je ravnokar oblikoval Andreotti pred volitvami, ni mogoča. Tedaj ni prejela zaupnice in tudi tokrat je ne bo. Pač pa je možna nova levosredinska vlada s sodelovanjem socialistov. Je PSI pripravljena prevzeti tolikšno politično odgovornost in ponovno razbiti moč levece? Na to vprašanje bo odgovoril Craxi, vendar je že zaskrbljujoče dejstvo, da je v svojih izjavah pozval KPI, naj se "odpove zahtevi o vstopu v vlado".

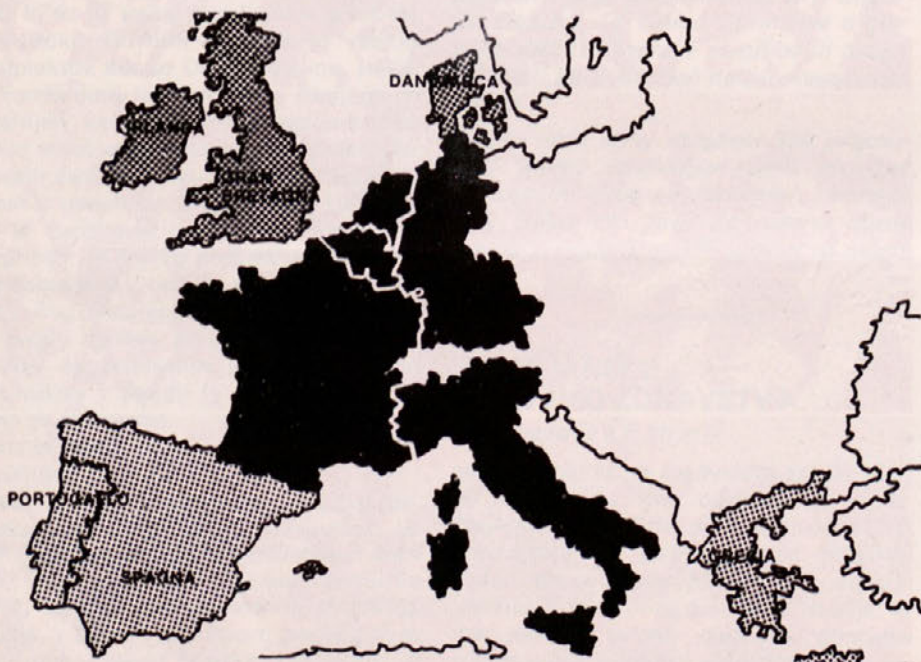
Tovariš Berlinguer je omenil tudi tretjo rešitev, o kateri pa noče govoriti nihče. Predlagal je, naj bi levičarske in laične stranke oblikovale svojo vlado, brez demokristjanov. Taka vlada bi v parlamentu imela večino in zanimivo bi bilo videti, če bi KD v takem primeru prešla v opozicijo skupaj s fašisti ali pa bi jo morala podpirati z vzdržanjem ali kako drugače prav v imenu "narodne solidarnosti", na katero se tako rada sklicuje, ko gre za zahtevano podporo KPI.

Zdi se, da za tako vlado ni pretiranega navdušenja. V redu, če je tako, bomo komunisti ostali v opoziciji. Vodili jo bomo konstruktivno in iz opozicije pogojevali izbire vlade in vladne večine. Prepričani smo, da nas bodo ljudje razumeli in podprli, kot so nas podpirali celih 34 let.

Za vse to pa je potrebno še nekaj. Stranke bodo namreč ocenjevale politične perspektive v Italiji šele prihodnji teden, ker so prepričane, da bodo prejele na evropskih volitvah nove signale, o tem, kako ravnati v bodoče.

No, prav zato pa pozivamo vse naše volilce, naj strnjeno podprejo liste KPI. Kdor se je zamislil ob objavi volilnih rezultatov prejšnjih političnih volitev in bral zmagoslavje v očeh razrednega nasprotnika, ve kako dragocen je tudi v tem primeru glas za KPI. Na zapravimo ga!

sts

Čemu ni poslanec "Union Valdotaïne" podpisal zakona za zaščito Slovencev?

Ko je izvedel za izide nedeljskega glasovanja, je voditelj SSK dejal, da je zadovoljen, ker "so vsedrjavne stranke izgubile, napredovale pa so krajevne liste in v tem okviru tudi skupna lista FG-SSK". No, ocena o strankah in krajevnih listah ni prav posrečena, saj bi morali SSK v tem primeru omenjati kot rezervno kolo tržaškega "melona", tega pa ne maramo storiti.

Ne vemo pa, kako lahko voditelji SSK pojejo o zmagi, ko pa je bankrot Furlanskega gibanja onemogočil izvolitev tistega skupnega poslanca, na katerega so tako računali in že šteli dneve, ko bi Ferletičeva prestopila prag Montecitoria in ga šokirala s svojo gostobesednostjo.

Voditeljem stranke bivše lipove vejice ostaja torej le upanje na evropske volitve in novega zaveznika. Dr. Štoka je bil presrečen ob uspehu "Union Valdotaïne" v Dolini Aoste. Prav ob tej sreči pa se nam je pojavilo novo vprašanje: v

prejšnjem parlamentu (kakor sedaj) je "Union Valdotaïne" imela svojega predstavnika. Kako, zaboga, da ta predstavnik "manjšinske solidarnosti" ni predstavil zbornicama zakonskega osnutka SSK za zaščito Slovencev? Čemu je morala SSK izbrati poniževalni sistem peticije in dialoga na razdaljo? Mar Fosson ni čutil za svojo dolžnost, da se tako oddolži sicer novopečenemu zavezniku? Saj ste postali prijatelji že pred leti, v Desenzanu, kajne?

Občutek imamo, da je UV res malo brige za Slovence. Kvečjemu zanimajo Salvadorija vaši glasovi. Nato pa se bo pridružil francoskim golistom in na vse to pozabil.

SSK se tudi na vse kriplje hvali, da je "razbila" listo za Trst pred evropskimi volitvami. No, delno to drži, čeprav smo prepričani, da se je "Union Valdotaïne" odpovedala Cecoviniju iz drugih razlogov.

Točneje zato, ker Salvadori ni maral konkurence. Da se pa UV ne gnusijo glasovi šovinistov dokazuje drug primer. Poleg dr. Štoke kandidira na listi valdotanskega leva tudi neki Massimo TOLJA. Ta gospod predseduje organizaciji ANVGD, se pravi združenju istrskih in dalmatinskih beguncev, ki se je doslej izkazalo v vseh protislovenskih in protijugoslovanskih kampanjah. Res priskutna družčina, kajne? Zato pa su drznemo nasloviti volilcem lipove vejice svoj nasvet: glasujte za stranke in za ljudi, ki jih poznate in so se vedno, v preteklosti in tudi sedaj, borili za manjšinske pravice. Ne zaupajte strankam in ljudem, ki so se prvič pojavile in jih brigajo samo vaši glasovi, v zameno pa vam niso doslej nudile nič. Niti podpisa pod zakonski osnutek za zaščito Slovencev v parlamentu, v katerem sedijo že vrsto let.

Črt

Moralna klofuta šovinistom

Stara gospa, novopečena tržaška poslanka Aurelia Gruber Benco (LpT) je takoj ob izvolitvi izjavila sledeče: "Za las nisem postala senatorka na Krasu. To mi je iskreno žal. Zato pa poudarjam, da se morajo Kraševci odpovedati bitki za dvojezičnost. Ni čas za to!"

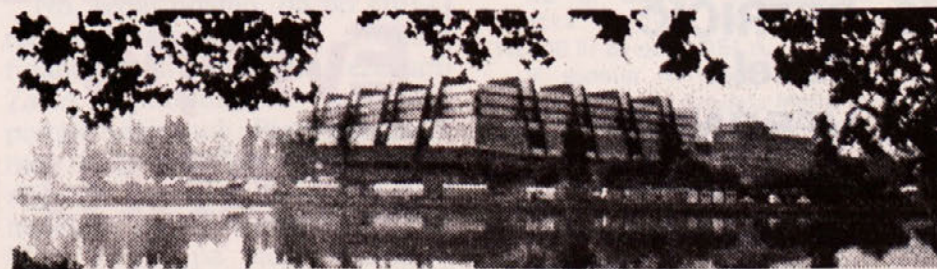
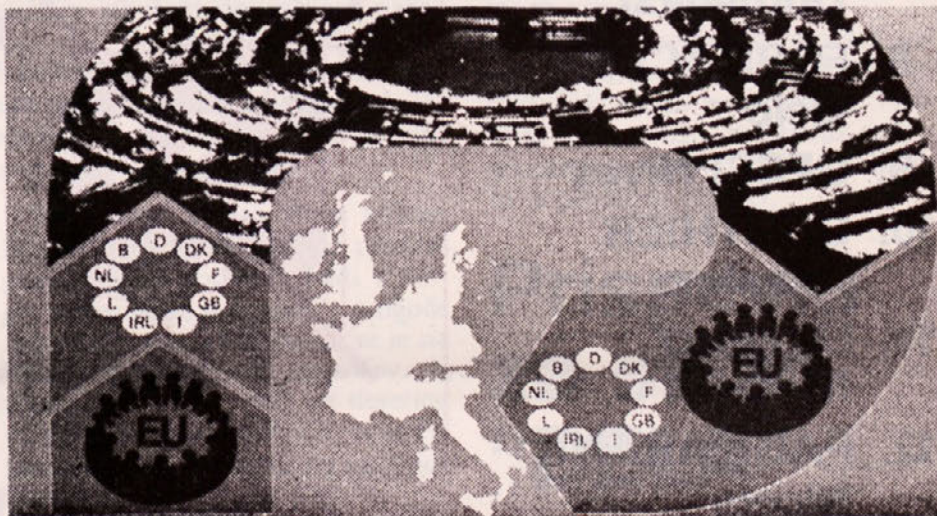
Vidite, pa smo že tam! Gruberji je žal, da smo Slovenci izvolili svojo senatorko, Jelko Grbec, ker bi v nasprotnem primeru šla ona sama v senat, v zbornico pa njen kolega, strupeni nasprotnik Slovencev Gambassini.

Izvolitev Jelke Grbec, ki je v primerjavi z lanskimi upravnimi volitvami celo povečala število svojih glasov, je bila moralna klofuta vsem tržaškim šovinistom in tudi onim, ki so spričo šovinistične kampanje poiskali varno zavetje in čakali, da se vihar poleže.

Komunisti smo se izpostavili nasprotnemu vetru in šli v boj, kot je naša tradicija, v imenu enotnosti Italijanov in Slovencev v boju za enakopravnost slovenske manjšine. Vemo tudi, da bosta naša novoizvoljena poslanec Cuffaro in

senatorka Grbčeva ponovno vložila zakonski osnutek za globalno zaščito Slovencev.

Od tega, kako bomo Slovenci glasovali tudi na evropskih volitvah pa je odvisno, če bo naš boj še dolg ali krajši. To si moramo zapomniti!

Palača in struktura evropskega parlamenta

DELO - glasilo KPI
za slovensko narodno manjšino
Direktor **ALBIN ŠKERK**
Ureja uredniški odbor
Odgovarja **FERDI ZIDAR**
Uredništvo in uprava:
Trst - Ulica Capitolina, 3
telef. 764-872, 744-047
Dopisništvo v Gorici: Ulica Loccbi, 2
telef. 24-36
Poštni tekoči račun 11/7000
Letna naročnina 3.000 lir
Tisk: Tipo/offset Riva
Trst, Ulica Torrebianca, 12

KANDIDATI KPI ZA EVROPSKI PARLAMENT

Drugo, severovzhodno

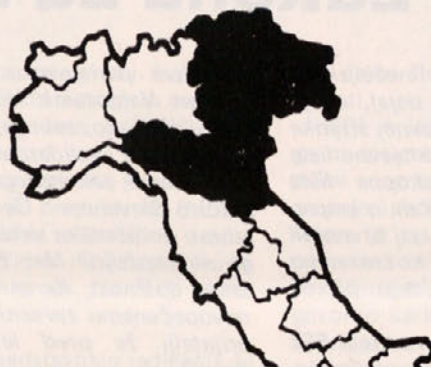
volino okrožje

Veneto, Tridentiska,

Južna Tirolska,

Furlanija - Julijska krajina,

Emilija - Romagna

1. **JOTTI Leonilde**
2. **FANTI Guido**
3. **BADUEL
Glorioso Fabrizia**
4. **BERENGO
Marino**
5. **BULGARELLI
Germano**
6. **CAMON
Ferdinando**
7. **CERAVOLO
Domenico**
8. **FORNACIARI
Licio**
9. **GESSI Nives**
10. **GOUTHIER
Anselmo**
11. **LIZZERO
Mario**
12. **PAGLIARANI
Nicola**
13. **PETRIČIČ
Pavel**
14. **VERONESI
Protogene**
15. **VIDALI
Vittorio**

**Za demokratično
Evropo
GLASUJ KPI**